

Sindikat kulture in narave Slovenije

Z A P I S N I K

12. seje glavnega odbora Sindikata Glosa, ki je bila 9. februarja 2011 ob 9.00 uri v sejni sobi 16/III v Domu sindikatov, Dalmatinova 4, Ljubljana.

PRISOTNI: Doro Hvalica, Mitja Šuštar, Marisa Čebular, Beti Fičur, Milan Goltes, Martina Stupar, Fredi Sirk, Alenka Rožman, Pavel Borse, Maja Lekšan, Denis Miklavčič, Janez Dolinšek, Vojko Korošec

OPRAVIČENO ODSOTNI: Tea Lukan Klavžer, Andrej Sraka, Janez Kocjan, Tomaž Tomašič, Nadja Strajnar Zadnik, Jože Mraz

Sprejet je bil naslednji

DNEVNI RED :

1. Pregled zapisnika zadnje seje
2. Odločbi Ustavnega sodišča RS št. U-I-260/09-18 in U-I-243/09-17;
Predlog Zakona o doživljenjski renti za izjemne dosežke na področju kulture, raziskovalno-razvojne dejavnosti in športa)
3. Predlog zakona o opravljanju dejavnosti splošnega pomena na področju negospodarskega sektorja
4. Oblikovanje javnega poziva »Čas je za kulturo«

Sejo je vodil tajnik glavnega odbora Mitja Šuštar

Točka 1

Pregled zapisnika 11. seje

1. SKLEP :

Glavni odbor je s popravki pri prisotnih in neopravičeno odsotnih ter dodanim manjkajočim 6. sklepom potrdil zapisnik 11. seje, z dne 15. decembra 2010.

Martina Stupar je opozorila na realizacijo 4. sklepa v zvezi s pripravo predloga za spremembe in dopolnitve KP za okolje in prostor.

Predsednik je pojasnil, da je Mitja Šuštar predlog že pripravil, pregledati ga mora še sam, nato ga bomo poslali sindikalnim zaupnikom, s prošnjo za pripombe. Čistopis bo pripravljen za eno od prihodnjih sej glavnega odbora.

Točka 2

Ustavna presoja o zakonitosti Pravilnika o izdaji dovoljenja za vzajemno katalogizacijo

Glavni odbor je na svoji 5. seji 15.9.2009 na pobudo Mariborske knjižnice sprejel sklep za vložitev ustavne presoje o zakonitosti Pravilnika o izdaji dovoljenja za vzajemno katalogizacijo. Oddelek za ustavne presoje pri odvetniški pisarni Čeferin je v imenu Sindikata Glosa konec leta 2009 vložil zahtevo. Ustavno sodišče je 13. januarja 2011 z odločbo odločilo v prid predlagateljev. Drugi predlagatelj so bili posamezniki, ki jih je zastopala odvetnica Helena Neudauer.

Fredi Sirk je poudaril, da posamezniki ne bi mogli uspeti, če predloga ne bi vložil sindikat, ki je edini lahko izkazal pravni interes. Glavnemu odboru se je zahvalil za vso podporo in sodelovanje.

V razpravi so sodelovali: Mitja Šuštar, Beti Fičur, Maja Lekšan in Doro Hvalica

Povzetki iz razprave:

- Vsi tisti zaposleni v knjižnicah, ki so izgubili licenco, lahko vložijo vlogo za ponovno izdajo, sklicujoč se na ustavno presojo.
- Pozitivna odločitev Ustavnega sodišča ne koristi tistim, ki se na odvzem licence niso pritožili. Ustavno sodišče je posamezne določbe razveljavilo in ne odpravilo. Razveljavitev namreč učinkuje vnaprej, odprava spornih določb pa tudi za nazaj.
- Z ustavnimi presojami je treba seznaniti Sindikalno konferenco splošnih knjižnic na eni od prihodnjih sej
- O ustavnih presojah obvestimo tudi Ministrstvo za kulturo oz. vse tiste, ki so zadolženi za izvajanje pravilnika, skupaj z našimi pričakovanji v prihodnje, in sicer da bomo z vplivom svojih kompetenc storili vse, da se krivica, ki se je zgodila zaposlenim v knjižnicah popravi in poravna.

Točka 3

Predlog Zakona o doživljenjski renti za izjemne dosežke na področju kulture, raziskovalno-razvojne dejavnosti in športa

Obrazložitev na predlog zakona in pripombe, ki jih je pripravil v pisni obliki, je dal Mitja Šuštar.

V razpravi so sodelovali: Denis Miklavčič, Mitja Šuštar in Doro Hvalica.

Sprejet je bil naslednji

2. SKLEP:

Glavni odbor je sprejel naslednje pripombe in predloge na predlog Zakona o doživljenjski renti za izjemne dosežke na področju kulture, raziskovalno-razvojne dejavnosti in športa:

• Predlagamo dopolnitev **tretje alinee drugega odstavka 2. člena**:

»- na področju športa *Bloudkova nagrada za življenjsko delo ali olimpijska oziroma paraolimpijska medalja ali medalja s svetovnih prvenstev v športnih panogah oziroma disciplinah rednega programa olimpijskih iger v članski konkurenci ali svetovni rekord v članski konkurenci v športnih panogah oziroma disciplinah rednega programa olimpijskih iger.*«

☒ Menimo, da bi se moral **tretji odstavek 2. člena** glasiti:

»(3) *Upravičenec pridobi pravico do izplačevanja rente, ko se starostno ali invalidsko upokoji po predpisih, ki urejajo obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje, ali ko dopolni 63 let starosti, in sicer z naslednjim mesecem po sprejemu odločbe iz prvega odstavka 4. člena. Če upravičenec ob sprejemu odločbe še ni starostno ali invalidsko upokojen po predpisih, ki urejajo obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovanje, ali še ni dopolnil 63 let starosti, je upravičen do izplačila rente z naslednjim mesecem po vložitvi predloga iz tretjega odstavka 4. člena.*«

Prvi in tretji odstavek 4. člena naj se glasita:

»(1) *Rento z odločbo podeli Vlada Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: vlada) na predlog ministrice ali ministra, pristojnega za področje, na katerem je oseba dosegla izjemne dosežke (v nadaljnjem besedilu: pristojni minister).*

(3) *Če upravičenec ob podelitvi rente ne izpolnjuje pogoja iz tretjega odstavka 2. člena, pravico do izplačevanja rente z ugotovitveno odločbo prizna pristojni minister, ko upravičenec izpolni pogoj in poda predlog.*«

Pri **5. členu** predlagamo, naj se tudi pogoji za izjemno podelitev rente izven pogojev iz drugega odstavka 2. člena *določijo z zakonom* (v pomoč so lahko določila 6. člena osnutka Uredbe o postopku podelitve doživljenjske rente za izjemne dosežke na področju kulture, raziskovalno-razvojne dejavnosti in športa ter merilih za izjemno podelitev), posledično pa naj se črta tudi **druga alineja 6. člena**. Tako bi se zaradi siceršnje diskrecijske pravice vlade v največji možni meri izognili subjektivnostim in drugačnim pristranskostim vsakokratne oblasti. Druge pripombe so smiselno enake kot za tretji odstavek 2. člena (starost, invalidska upokojitev,...).

V **prvem odstavku 8. člena** je potrebno črtati besedo »lahko«, **tretji odstavek** pa naj se glasi:

»(3) Renta se odvzame tudi na podlagi pisne izjave upravičenca, da se renti odreka.«

☒ Dopolnjujemo besedilo **prvega in tretjega odstavka 9. člena**:

»(1) Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije vodi osrednjo evidenco upravičencev do rente, posamezna ministrstva pa vodijo evidenco za svoje področje. V evidenco se vpisujejo naslednji podatki:

- ime in priimek,
- prebivališče,
- rojstni podatki,
- enotno matično številko,
- davčna številka,
- datum starostne upokojitve,
- datum podelitve rente,
- datum začetka izplačevanja rente.

(3) Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije in ministrstva lahko osebne podatke iz prvega odstavka tega člena obdelujejo samo za izvajanje nalog v zvezi s podelitvijo, z odvzemom in izplačevanjem rent ter za statistične namene.«

Popravljamo besedilo **tretjega odstavka 10. člena**:

»(3) Ne glede na drugo alineo drugega odstavka 2. člena se za izjemne dosežke na področju raziskovalno-razvojne dejavnosti po tem zakonu štejejo tudi nagrade za življenjsko delo na raziskovalno-razvojnem področju, podeljene na podlagi 81. člena Zakona o raziskovalni dejavnosti in raziskovalnih skupnostih (Uradni list SRS, št. 35/79) ali na podlagi 38. člena Zakona o raziskovalni dejavnosti (Uradni list RS, št. 8/91).«

Predlagamo dopolnitev **11. člena**:

»Postopki, začeti po Zakonu o izjemnem priznanju in odmeri starostne pokojnine osebam, ki imajo posebne zasluge (Uradni list SRS, št. 18/74 in 14/90), se končajo po dosedanjih predpisih, razen če bi bila podelitev rente po Zakonu o doživljenjski renti za izjemne dosežke na področju kulture, raziskovalno-razvojne dejavnosti in športa za upravičenca ugodnejša.«
Osnutek Uredbe o postopku podelitve doživljenjske rente za izjemne dosežke na področju kulture, raziskovalno-razvojne dejavnosti in športa ter merilih za izjemno podelitev terja več (redakcijskih) popravkov, predlagamo pa naslednje spremembe: v **drugem odstavku 3. člena** naj se besedilo »starostne upokojitve oziroma 65. let« nadomesti s »starostne ali invalidske upokojitve oziroma 63 let«, **4. člen** naj se glasi:

»4. člen
(odločba)

(1) Odločba vlade o podelitvi rente upravičencu, ki izpolnjuje pogoj iz tretjega odstavka 2. člena zakona, vsebuje tudi izrek o upravičenosti do izplačevanja rente.

(2) V primeru, da upravičenec ob podelitvi rente ne izpolnjuje pogoja iz tretjega odstavka 2. člena zakona, na podlagi odločbe iz prvega odstavka tega člena pravico do izplačevanja rente

z ugotovitveno odločbo prizna pristojni minister, ko upravičenec izpolni pogoj in poda predlog.«,

6. člen pa bi bilo, kot smo opozorili, smotrno *prestaviti v zakon*.

Točka 4

Nov predlog Zakona o negospodarskih družbah:

Informacijo o novem predlogu zakona, ki smo ga že obravnavali in dali nanj pripombe, je dal Mitja Šuštar. Pojasnil je, da je bil predlog poslan danes zjutraj, skupaj z vabilom na predstavitev, ki bo 10. februarja na MJU. Naziv predloga zakona so v tem času spremenili, in sicer v Predlog zakona o opravljanju dejavnosti splošnega pomena na področju negospodarskega sektorja

Glavni odbor je sprejel

3. SKLEP:

Na predstavitvi predloga Zakona o opravljanju dejavnosti splošnega pomena na področju negospodarskega sektorja je potrebno vztrajati, da se opravi samo predstavitev, ne pa tudi razprava. V skupino, ki se bo v času javne razprave posebej ukvarjala z besedilom zakona se imenuje Mitjo Šuštarja in Andreja Srako.

Točka 5

Glavni odbor je na predlog Dora Hvalica sprejel javno sporočilo ob kulturnem prazniku 2011 z naslovom: »Čas je za kulturo« z naslednjim besedilom:

V Sindikatu Glosa bomo dali prednost naslednjim nalogam:

1. Za uspešno umetniško, strokovno, poslovodsko in organizacijsko delo v kulturi bomo dosledno terjali primerljiv položaj z uspešnimi ekonomisti, pravniki in politiki.
2. Preprečevali bomo rušenje enotnega sistema vrednotenja dela v javnem sektorju, ki ga napovedujejo ministrstva za javno upravo, za visoko šolstvo in za kulturo.
3. Vztrajali bomo, da bodo v prihodnje naši sogovorniki v kolektivnih pogajanjih tudi predstavniki poslovodstev javnih zavodov na področju kulture in varstva narave. (doslej smo bili prisiljeni pogajati se s predstavniki oblasti, ki praviloma ne poznajo razmer in resničnega dela v javnih zavodih.)
4. Preprečevali bomo vse poizkuse privatizacije javnega sektorja, kot so: koncesionarstvo v kulturi, spreminjanje zavodov ali posamičnih programov v gospodarske družbe, ipd. (Nosilci kapitala so se zagledali v nepremičnine, programe, kadre in vpliv javnih kulturnih ustanov in organizacij, saj je druga nekdanja družbena lastnina že v celoti pokradena ali razvrednotena.)

5. Prepričani smo, da sodoben kapitalizem potrebuje novo lastninsko preoblikovanje. Zaposleni v zasebnem sektorju bi morali biti drobni delničarji oz. solastniki v lastni firmi, kapitalisti pa lastniki manj od polovice kapitala iste firme. Spoštujmo Ustavo, ki določa, da mora imeti lastnina socialno funkcijo.
6. Delavsko soupravljanje bi moralo postati realni in ne le navidezni dejavnik pri sprejemanju poslovnih in socialnih odločitev. Pravico do soupravljanja bi morali dobiti tudi zaposleni v javnih zavodih.
7. Odločno več družbene skrbi in sredstev je treba nameniti ustvarjalnosti, inovativnosti in pogumu posameznikov na vseh področjih.
8. Potrebna manjkajoča sredstva za to čakajo pri stvarni in namišljeni družbeni eliti, ki ne more dokazati legalnega oz. poštenega izvora svojega premoženja.
9. Z lastnim zgledom in vplivom v delovnih okoljih kulture in varstva narave, v matični sindikalni zvezi, v politiki in v javnosti bomo uveljavljali kulturo kot način življenja in civilizacijski dosežek, ki ga ogrožata pohlep po dobičku in nesposobnost politike. Naša pozornost bo veljala kulturi medsebojnih odnosov, javnih komunikacij, humanim odnosom v procesu dela, kulturi političnih razprav in odločitev, plačilni kulturi, pravici do resnice, kulturi zdravstvenega sistema in varne starosti.
10. Ustavimo nekulturo! Resnica, prizanesljivost do napak, vera v dano besedo, ukročena naivnost, čisti računi, zakoni, ki jih bo razumel vsak, javna beseda in ljudski parlament zadoščajo. Vsak naj prispeva svoje sleherni dan, ne le na kulturi praznik. In to še preden znorimo.

Po končani seji so se člani glavnega odbora udeležili tiskovne konference v VI. nadstropju doma sindikatov in skupaj s predstavniki Zveze svobodnih sindikatov manifestacije pred Prešernovim spomenikom.

Zapisala:
Jožica Anžel l.r.

Tajnik glavnega odbora:
Mitja Šuštar l.r.